

Open brief aan de colleges van Burgemeester & Wethouders in 77 Nederlandse gemeenten in de grensregio met België en Duitsland

Zeist, 8 april 2022

Geacht college van Burgemeester en Wethouders,

In verband met de coalitievorming van een nieuw college willen wij u graag op het volgende attenderen;

Een gezonde detailhandelsstructuur in buurten en wijken is cruciaal voor uw inwoners, voor de sociale cohesie, de leefbaarheid, werkgelegenheid en het tegengaan van verpaupering van winkelgebieden. Al deze facetten staan onder grote druk door de enorme prijsverschillen met onze buurlanden, juist bij gemeenten in de Nederlandse grensregio's. Prijsverschillen die ontstaan door verschillen in wet- en regelgeving. Het gaat ons zeker niet om gezonde concurrentie tussen de winkelgebieden maar het ingrijpen van de overheid zorgt voor een ongelijk speelveld. Met als gevolg dat Nederlanders consumenten massaal de grens over trekken om daar hun inkoop te doen. In de media zijn hier al vele berichten over verschenen.

Welke verschillen hebben we het dan over?

Als we het hebben over een gebrek aan gelijk speelveld tussen Nederland en haar buurlanden dan hebben de verschillen betrekking op:

- a. Hoogtes van de verbruiksbelastingen (o.a. accijnzen, BTW);
- b. Regels rondom reclame en promotie voor producten én regels in toegankelijkheid;
- c. Regels rondom betalingen (geen betaling in bepaalde coupures, bankkosten);
- d. Regels rondom consumentengoederen.

De grote impact op de leefbaarheid in uw gemeente

De toenemende verkopen in het buitenland door de lagere prijzen maken het voortbestaan voor de ondernemers in uw gemeente onzeker. Nu al is er veel leegstand en winkelsluitingen zijn aan de orde van de dag. Zo is het aantal vierkante meter winkelvloeroppervlakte gedaald.

Kortom, het economisch draagvlak en in het verlengde daarvan de wijk- en buurtfunctie van winkels wordt ondermijnd. En let wel, ook andere lokale ondernemers als bakkers, slaggers, de horeca en mode- en andere winkeliers worden daardoor geraakt omdat de lagere prijzen voor tabak, alcohol en brandstof over de grens gepaard gaan met het doen van tal van andere boodschappen én gebruik van horeca net over de grens.

Nederlandse consumenten worden ook actief benaderd om inkoop in Duitsland en België te doen, zo worden er zelfs shuttle services of busreizen aangeboden.

Het gaat om Nederlandse consumentenbestedingen die niet terechtkomen in Nederlandse winkels bij Nederlandse ondernemers. Dit gaat ten koste van omzet en ondernemersinkomen en zorgt uiteindelijk voor de teloorgang van winkels en supermarkten. En als supermarkten stoppen, vallen vaak ook andere faciliteiten in buurten en wijken binnen dorpen en steden om. Kortom, het voorzieningenniveau gaat daar sterk omlaag. Ofwel, de leefbaarheid van buurten, dorpen en wijken in uw gemeente neemt af.

En vergeet niet dat winkels een belangrijke lokale werkgever zijn. Juist ook voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast zijn zij een belangrijke lokale en maatschappelijke sponsor van activiteiten, lokale sportclubs of verenigingen. Deze ondernemers zorgen voor sociale cohesie in uw gemeente.

NSO Retail behartigt de belangen van meer dan 1500 tabaks- en gemakzaken en tabaksspecialzaken door heel Nederland. Onze ondernemers hebben een belangrijke buurtfunctie en zijn het cement van een wijk of buurt waarin zij opereren. Deze ondernemers bieden producten en diensten aan die elders zijn verdwenen, zoals het opladen van OV-kaarten, PostNL pakketpunt, pasfotoservice, kantoorartikelen, telecomaccessoires, wenskaarten, kranten, tijdschriften, cadeaus, postzegels, bancaire dienstverlening, etc.

Onze oproep aan u

Middels deze brief willen wij u vragen om tijdens de coalitievorming de lokale ondernemer niet te vergeten, maar juist het ondernemerschap in de grensstreek te versterken en een gelijk speelveld te realiseren. Dat kan alleen met steun van de overheid op lokaal, nationaal en Europees niveau. En voor een gelijk speelveld is eerlijke concurrentie een belangrijke voorwaarde. In het coalitieakkoord van het kabinet Rutte IV, 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' wordt veel aandacht besteed aan de leefbaarheid van wijken en het belang van een bruisend centrum. Wij hopen dat u deze visie deelt en dit tijdens de overleggen probeert te vertalen op regionaal en lokaal niveau.

Wij zijn van mening dat (fiscale) wet- en regelgeving van de Rijksoverheid gericht op consumentenproducten getoetst dient te worden aan het criterium van eerlijke concurrentie en het uitgangspunt van een gelijk speelveld vergeleken met onze buurlanden, zodat deze niet onredelijk belastend zijn voor Nederlandse ondernemers en bedrijven in de grensstreek.

Onze voorstellen daartoe zijn:

- Harmoniseer de accijnzen en de BTW, in ieder geval met de buurlanden maar natuurlijk bij voorkeur in Europees verband.
- Zorg voor een gelijk speelveld als het gaat om consumentenproducten in Europa, zeker als deze onderworpen zijn aan wet- en regelgeving op het gebied van gezondheidspreventie, voedselveiligheid en duurzaamheid.
- Blijf reëel: Nederlandse "kopjes" op Europese wet- en regelgeving zijn vrijwel altijd concurrentieverstorend voor Nederlandse (grens)ondernemers ten opzichte van ondernemers in de buurlanden.

Leefbaarheid is een thema wat ons allemaal raakt. Primair wordt dit lokaal ervaren, maar moet nationaal opgepakt worden met het juiste flankerende beleid dat nodig is om in de grensstreken te zorgen voor een gelijk speelveld.

U kunt het verschil maken en wel op een vrij eenvoudige wijze:

- Ga met uw lokale winkeliers in gesprek, luister naar hun ondernemersverhalen;
- Stem met uw coalitiepartijen af hoe u deze signalen kunt overbrengen aan de Tweede Kamer, het kabinet en de Rijksoverheid.

Wij wensen u veel succes in het ontwikkelen van uw lokale coalitieakkoord. Wij vertrouwen erop dat u de buurtwinkels weet te vinden en gaat kijken hoe u op lokaal en met uw contacten op landelijk niveau deze uitdagingen voor de buurtwinkels weet aan te kaarten met als uiteindelijk doel: de buurtwinkels in de buurt te behouden!

Voor meer informatie staan wij u graag te woord.

Met vriendelijke groet,

Jos Zuiddijk, voorzitter NSO Retail